

STANOWISKO RZĄDU RP

dot. wniosku rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i celu „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylecia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006

przyjęte w dn. 19 stycznia 2012 r.

Rząd RP pozytywnie odnosi się do zaproponowanego projektu rozporządzenia dotyczącego funkcjonowania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w latach 2014-2020. W opinii Rządu RP odzwierciedlone zostały wnioski z dyskusji prowadzonych w ostatnich latach nad przyszłością polityki spójności, w tym EFRR. Rząd RP docenia wprowadzone w projekcie rozporządzenia uproszczenia w kwestii implementacji Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Pomimo ogólnej pozytywnej oceny projektu rozporządzenia przez Rząd RP, wymaga on dalszych prac w kwestiach szczegółowych.

KONCENTRACJA TEMATYCZNA

Rząd RP co do zasady popiera proponowany przez Komisję zakres wsparcia (ang. *scope of support*) przedsięwzięć współfinansowanych z EFRR, aczkolwiek zwraca uwagę na konieczność **precyzyjnego i ścisłego powiązania zakresu wsparcia z propozycją dotyczącą priorytetów inwestycyjnych w celu zachowania spójności i jednoznaczności przepisów**. Rząd RP zauważa także **konieczność uzupełnienia wybranych priorytetów inwestycyjnych** w celu lepszego odzwierciedlenia krajowych i regionalnych potencjałów rozwojowych. W szczególności rząd RP pragnie zwrócić uwagę na przepisy dotyczące niewystarczającego uwzględnienia możliwości finansowania np. sektora kultury (w tym inwestycji w infrastrukturę kultury, edukację kulturalną oraz digitalizację dóbr kultury) i turystyki.

Dostrzegając inne rodzaje niekorzystnych oddziaływań aniżeli mające związek z emisjami CO₂ i innych gazów cieplarnianych, Rząd RP proponuje przeformułowanie nazwy **celu tematycznego nr 4** zawartego w art. 5 rozporządzenia w angielskiej wersji językowej podkreślając, że powinien on wspierać przejście na **gospodarkę niskoemisyjną** (*low-emission* zamiast *low-carbon*).

Dodatkowo, Rząd RP wskazuje, że wymienione w projekcie rozporządzenia EFRR priorytety inwestycyjne wydają się ograniczać wsparcie dla niektórych rodzajów inwestycji, zwłaszcza realizujących cele strategii *Europa 2020* i pakietu energetyczno-klimatycznego. W związku z tym, konieczne jest wyraźne ich doprecyzowanie i zdefiniowanie, przede wszystkim w dziedzinie **energetyki, w tym krajowego i unijnego bezpieczeństwa energetycznego**.

Dodatkowego wyjaśnienia i doprecyzowania wymaga również proponowana przez Komisję Europejską lista przedsięwzięć, które nie mogą być finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Przyjęcie proponowanych przez KE zapisów o wyłączeniu instalacji objętych dyrektywą 2003/87/WE mogłoby negatywnie odbić się na gospodarkach państw członkowskich, wymagających daleko idącej i kosztownej transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej.

Jednocześnie, Rząd RP zastrzega sobie prawo do dalszej analizy celów i priorytetów strategii Europa 2020 pod kątem wyzwań i potencjałów terytorialnych Polski i polskich regionów oraz zgłaszania kolejnych postulatów w dalszym toku negocjacji.

Rząd RP uważa, że ustanawianie odgórnych i sztywnych procentowych pulapów alokacji funduszy polityki spójności na wybrane cele tematyczne bądź priorytety inwestycyjne (**tzw. *ring fencing***) **nie jest właściwym sposobem koncentrowania środków**. Metoda ta nie uwzględnia bowiem różnych punktów startowych oraz specyficznych wyzwań rozwojowych i potencjałów państw członkowskich i ich regionów. Dlatego rząd RP stoi na stanowisku, że **istnieje konieczność zwiększenia elastyczności w ramach propozycji Komisji**. Mogą temu służyć np. wprowadzenie możliwości negocjowania przez państwo członkowskie danego pulapu, obniżenie wybranych pulapów lub poszerzenie zakresu celów tematycznych lub priorytetów inwestycyjnych, objętych *ring fencingiem*. W szczególności rząd RP proponuje kalkulowanie pulapów procentowych przy łącznym uwzględnieniu środków EFRR i Funduszu Spójności w przypadku gdy dotyczą one tych samych priorytetów inwestycyjnych.

Ponadto, rząd RP pragnie zauważyć, że regiony przejściowe, będąc kategorią pośrednią pomiędzy regionami słabiej rozwiniętymi a regionami lepiej rozwiniętymi, powinny przyjąć niższe pulapy niż regiony lepiej rozwinięte. Dotyczy to propozycji koncentracji 20% środków na celu tematycznym dotyczącym gospodarki niskoemisyjnej.

WSKAŹNIKI KLUCZOWE

Zdaniem Rządu RP, w chwili obecnej propozycja KE w zakresie wskaźników kluczowych, oparta na podejściu prof. Fabrizio Barca i Philipa McCanna¹, jest dobrym punktem wyjścia dla szczegółowych prac, zapewniając **większe ukierunkowanie interwencji na ich rezultaty**. **Lista ta nie jest jednak jeszcze spójna metodologicznie** - po pierwsze należy w **precyzyjny sposób zdefiniować poszczególne wskaźniki**, a po drugie jednoznacznie **wskazać**, które z nich powinny być traktowane jako wskaźniki produktu, a które jako wskaźniki rezultatu interwencji polityki spójności. Jednocześnie Rząd RP popiera propozycję wykorzystywania w programach wskaźników produktu i rezultatu specyficznych dla danego programu.

Lista wskaźników kluczowych powinna być wykorzystana przede wszystkim **dla celów monitorowania efektów polityki spójności na poziomie unijnym** i powinna obejmować wskaźniki produktu i rezultatu.

WYMIAR MIEJSKI

Rząd RP z zadowoleniem odnosi się do propozycji KE dot. realizacji **zintegrowanych działań na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich**. **Na poziomie Umowy Partnerskiej w wyniku jej negocjacji z KE, powinna zostać wskazana indykatywna lista miast**, w których miałyby być realizowane ww. zintegrowane działania. Ostateczny wybór miast, mogących **potencjalnie realizować Zintegrowane Inwestycje Terytorialne** leżałaby w gestii

¹ Prof. Fabrizio Barca i Philips McCann, *Outcome Indicators and Targets – Towards a Performance Oriented EU Cohesion Policy*, June 2011.

państw członkowskich/Instytucji Zarządzających i odbywalby się już na etapie wdrażania Programów.

Dodatkowo, **Rząd RP sprzeciwia się odgórnemu określeniu pułapu procentowego krajowej alokacji EFRR, która miałaby zostać przeznaczona na realizację zintegrowanych działań** na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich i uważa, że decyzja taka powinna być podejmowana przez państwo członkowskie w trakcie negocjowania Umowy Partnerskiej.

Rząd RP z zadowoleniem odnosi się do idei stworzenia **platformy na rzecz rozwoju obszarów miejskich** (ang. *Urban Development Platform* - UDP). Zasadne jednak wydaje się powiązanie UDP z programem sieciowania miast (następcą Programu URBACT II), który powinien być kontynuowany w przyszłym okresie programowania. Doprecyzowane powinny zostać kryteria wyboru miast do UDP, tak aby umożliwić **państwom członkowskim ich obiektywny, indykatywny wybór na etapie negocjacji Umowy Partnerskiej a następnie finalny w fazie wdrażania poszczególnych Programów**. Co więcej, doprecyzowane powinny zostać kompetencje KE w odniesieniu do UDP w kontekście roli, jaką będzie odgrywała sama platforma w systemie wdrażania instrumentów na rzecz rozwoju miast w okresie 2014-2020.

W odniesieniu do **innowacyjnych działań w obszarze zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich**, Rząd RP na obecnym etapie negocjacji wyraża zaniepokojenie wobec odgórnego ustalania alokacji na podobne inwestycje, bez doprecyzowania, czym miałyby one być. Propozycja KE w tym zakresie wymaga uszczegółowienia, szczególnie w kontekście kryteriów wyboru a także zasad jego wdrażania.

Rząd RP deklaruje swoją gotowość do dalszego – aktywnego i konstruktywnego uczestnictwa w negocjacjach pakietu dla polityki spójności 2014-2020, którego jak najszybsze zakończenie umożliwi rozpoczęcia wdrażania kolejnej generacji Programów polityki spójności od początku 2014 r.